

PER UNA GESTIÓ SOSTENIBLE DE L'AIGUA A ANDORRA

Declaració feta a Escaldes-Engordany el 22 de març de 2004, Dia Mundial de l'Aigua, en motiu de la cloenda de l'Any Internacional de l'Aigua Dolça

---

“No ens adonem del que val l'aigua fins que s'ha assecat el pou”
Dita popular

La Terra s'anomena també “el planeta blau”. El 70% de la seva superfície està coberta d'aigua, però només el 2,5% és aigua dolça, aprofitable directament per l'ésser humà. Els habitants del països anomenats rics consumim 300 litres d'aigua al dia, mentre que 1.400 milions de persones no té accés a l'aigua potable. Si no s'afronta seriosament aquest problema, l'any 2025 seran 4.000 milions les persones sense aigua potable.

L'any 2003 va ser declarat per les Nacions Unides l'Any Internacional de l'Aigua Dolça, amb l'objectiu d'impulsar l'ús i la gestió sostenibles dels recursos hídrics, prenent consciència que l'aigua és un recurs limitat, indispensable per a la vida, i que l'acció descontrolada de l'home sobre la natura el pot malmetre. Cal fer-ne un ús sostenible, de manera que no hi hagi cap poble al món sense accés a l'aigua i que les generacions futures puguin continuar gaudint-ne.

El Principat d'Andorra es va adherir a aquesta campanya. A principis de 2003 es va crear una comissió impulsada pel Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, i formada per representants de diversos ministeris del Govern, dels comuns, de la Comissió nacional andorrana per a la UNESCO, de l'Associació per a la Defensa de la Natura (ADN) i d'experts en la matèria. Aquesta comissió ha organitzat diversos actes al llarg de l'any, destinats a conscienciar la població sobre la importància d'aquest recurs.

Des de l'Associació per a la Defensa de la Natura (ADN) volem cloure l'Any Internacional de l'Aigua Dolça fent pública la present Declaració.

Andorra és un país d'aigua. Estem envoltats d'altres muntanyes cobertes de neu que donen vida a fonts, rius, torrents, rierols i estanys.

També és un país petit. La seva superfície és de 468 km², i per tant els seus recursos naturals són molt limitats.

Però a Andorra les administracions apliquen polítiques basades en un model de creixement constant que no té en compte les seves limitacions. Les agressions al medi natural, al paisatge i el malbaratament dels recursos són la conseqüència d'aquestes polítiques. Totes elles estan molt allunyades dels principis del desenvolupament sostenible, encara que en els discursos oficials es digui el contrari.

Per tot això:

DENUNCIEM:

- *El dèficit legislatiu en el qual es troba la planificació i la gestió de l'aigua a Andorra, que comporta problemes com la indefinició de competències o la dificultat per protegir eficaçment l'entorn dels ecosistemes aquàtics.*

- *L'excessiu consum d'aigua que realitza la societat andorrana, afavorit per la manca d'acció de les administracions públiques.*
- *La canalització progressiva de la major part dels grans rius del nostre país, que els converteix en simples canals de ciment, sense vida.*
- *El recobriment de trams de riu, que és cada vegada més habitual i que suposa un atemptat gravíssim i inadmissible sobre les funcions ecològiques dels rius i sobre la seguretat de les persones en cas d'avingudes.*
- *La modificació dels cabals dels rius i estanys per a la producció de neu artificial o energia hidroelèctrica.*
- *La manca d'estudis sobre disponibilitat d'aigua en uns plans d'ordenació i urbanisme parroquials que preveuen un gran augment de la població.*
- *La construcció d'edificis i infraestructures al costat dels rius sense respectar els marges naturals ni les zones d'inundació més immediates al llit del riu.*
- *La manca de previsió del Ministeri d'Ordenament Territorial per no haver aprovat encara una normativa sobre el risc d'inundació, malgrat les dramàtiques conseqüències dels aiguats de 1982, fins al punt que no ha pogut ser aplicada en els plans d'ordenació i urbanisme parroquials.*
- *L'impacte sobre les aigües produït per l'abocament de les cendres de l'antic forn incinerador en diferents punts del país (pic del Maià, Setúria, etc.).*

I, per tant

DEMANEM:

- *Una Llei d'aigües que modernitzi l'escassa legislació disponible i completi les mancances existents. Aquesta llei s'hauria d'inspirar en la Directiva Marc de l'Aigua de la UE (aprovada l'any 2000), i hauria de recollir la necessitat d'assegurar el manteniment i/o la restauració d'un bon estat ecològic de rius, estanys i zones humides.*
- *L'adhesió d'Andorra al Conveni de Ramsar per a la conservació de les zones humides d'importància internacional, i l'aprovació urgent de la Llei del patrimoni natural d'Andorra.*
- *Una planificació del creixement de població tant resident com visitant d'acord amb la disponibilitat d'aigua.*
- *Un pla d'acció per fomentar l'estalvi d'aigua i reduir-ne el consum.*
- *L'aprovació d'una normativa per aplicar els estudis de risc d'inundacions, ja realitzats, en els plans d'ordenació i urbanisme parroquials.*
- *L'acabament de les obres pendents del Pla de sanejament amb la major urgència possible.*
- *Un seguiment del funcionament de totes les depuradores existents i de les que es posin en funcionament.*

- *L'aturada immediata de tot projecte de nova canalització, així com l'aplicació d'un pla de restauració dels boscos de ribera i de les lleres dels rius.*
- *La retirada dels projectes de cobriment de trams fluvials que s'estan programant, especialment el del riu Valira al seu pas per Sant Julià de Lòria.*
- *L'aplicació del cabal ecològic a tots els rius andorrans que pateixen alteracions en el seu règim natural.*
- *La protecció legal dels últims rius d'alt valor estètic i paisagístic d'Andorra, aquells que es mantenen lliures de les modificacions d'origen humà.*
- *La realització d'estudis científics sobre les aigües subterrànies i la seva possible contaminació.*
- *La realització d'estudis dels impactes causats per les captacions d'aigua per la fabricació de neu artificial i per les cendres del forn incinerador.*
- *La instal·lació de passos per peixos a les diferents preses i altres obstacles existents a la xarxa hidrogràfica andorrana.*
- *L'aprovació de la Comissió andorrana del Programa hidrològic internacional de la UNESCO, com a marc en el qual coordinar la recerca aplicada a la gestió de l'aigua.*

Associació per a la Defensa de la Natura (ADN)